

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2006-2007

12 JANVIER 2007

Proposition de résolution visant à étendre le régime du petit chômage en vue de lever les discriminations en la matière entre les religions reconues

(Déposée par Mme Fatma Pehlivan)

DÉVELOPPEMENTS

En droit du travail belge, tout travailleur a le droit de s'absenter de son travail pendant une période déterminée à l'occasion de certains événements familiaux ou en vue de l'accomplissement d'obligations civiques ou de missions civiles. Ce droit, communément appelé «petit chômage», y compris par les instances officielles, est réglé par l'arrêté royal du 28 août 1963.

Ce système permet au travailleur qui prévient son employeur et qui est effectivement absent pour le motif invoqué, non seulement d'avoir le droit de s'absenter du travail, mais aussi de conserver son droit à sa rémunération normale.

Comme ce système suppose un effort financier de la part de l'employeur, l'arrêté royal susvisé de 1963 donne une liste limitative des événements en question, ainsi que le nombre de jours maximum pendant lesquels le travailleur a le droit de s'absenter. La durée de ce congé peut cependant être prolongée par une convention collective de travail, le règlement de travail ou une convention individuelle. Une convention collective de travail, le règlement de travail ou une convention individuelle peuvent donc prévoir un nombre supérieur de jours de congé octroyés ou étendre le nombre d'événements donnant droit au petit chômage.

La réglementation de base exposée ci-dessus revêt un caractère complémentaire. Elle ne s'applique ni aux

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2006-2007

12 JANUARI 2007

Voorstel van resolutie tot uitbreiding van de regeling van het klein verlet teneinde de discriminaties op dit vlak tussen de erkende godsdiensten weg te werken.

(Ingediend door mevrouw Fatma Pehlivan)

TOELICHTING

In het Belgisch arbeidsrecht heeft elke werknemer het recht om naar aanleiding van bepaalde familiale gebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of burgerlijke opdrachten, gedurende een bepaalde periode afwezig te zijn van het werk. Het «klein verlet» zoals dit recht in de volksmond, maar ook door de officiële instanties wordt genoemd, wordt geregeld door het koninklijk besluit van 28 augustus 1963.

Dit systeem zorgt ervoor dat de werknemer, indien die zijn werkgever vooraf verwittigt en de afwezigheid gebruikt voor het gestelde doel, niet enkel het recht heeft afwezig te zijn van het werk, maar ook zijn normaal loon kan behouden.

Omdat hierdoor een financiële inspanning van de werkgever wordt verwacht, omschrijft het voornoemd koninklijk besluit van 1963 limitatief een aantal gebeurtenissen, alsook het minimum aantal dagen afwezigheid waarop de werknemer recht heeft. De duur van dit verlof kan evenwel verlengd worden door een collectieve arbeidsovereenkomst, het arbeidsreglement of een individuele arbeidsovereenkomst. Een CAO, het arbeidreglement of een individuele arbeidsovereenkomst kunnen het aantal toegestane verlofdagen dus verhogen of het klein verlet toepasbaar maken op een breder scala aan gebeurtenissen.

De hierboven uiteengezette basisreglementering heeft slechts een aanvullend karakter. Zij is niet van

employeurs ni aux travailleurs qui sont liés par un contrat de travail individuel, par un règlement de travail ou par une convention collective de travail conclue au niveau de l'entreprise ou du secteur, qui prévoient un régime identique ou plus avantageux.

Aux termes de l'article 2. III. de l'arrêté royal, l'«ordination» ou l'«entrée au couvent» d'un enfant du travailleur ou de son conjoint ou de son partenaire cohabitant légal ou d'un (beau-)frère ou d'une (belle-)sœur donne droit, le jour de la cérémonie, à un jour de petit chômage.

Conformément à l'article 2, points VIII et IX, la «communion solennelle» ou «la fête de la jeunesse laïque» d'un enfant du travailleur ou de son conjoint ou de son partenaire cohabitant légal donne droit à un jour de petit chômage, à savoir le jour de la cérémonie ou, lorsque celle-ci coïncide avec un dimanche, un jour férié ou un jour habituel d'inactivité, le jour d'activité qui précède ou suit immédiatement la cérémonie.

Actuellement, ces jours de «petit chômage» sont essentiellement déterminés en fonction de la religion catholique romaine. Seule la «fête de la jeunesse laïque» a été assimilée, par l'arrêté royal du 9 janvier 2000, à la communion solennelle catholique.

Pourtant, force est de constater qu'outre la religion catholique romaine et la laïcité, cinq autres courants de pensée ont été reconnus en Belgique, à savoir l'islam, le judaïsme, l'anglicanisme, le protestantisme et l'orthodoxie, et que la Belgique compte par conséquent un grand nombre de travailleurs qui sont adeptes d'une de ces religions ou philosophies.

L'auteur est persuadée que non seulement la reconnaissance mais aussi l'intégration des diverses croyances sont essentielles pour réaliser une société tolérante et multiculturelle.

Mais juridiquement aussi, le régime actuel semble difficilement tenable. Il suscite des questions sur une éventuelle violation des principes d'égalité et de non-discrimination conformément aux articles 10 et 11 de la Constitution. De plus, l'article 19 de la Constitution garantit la liberté des cultes, celle de leur exercice public, ainsi que la liberté de manifester ses opinions en toute matière. Par ailleurs, au niveau international, les minorités religieuses sont aussi protégées, entre autres par la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

Voilà pourquoi l'auteur propose que les rites initiatiques des cinq autres religions reconnues, qui sont comparables à la «communion solennelle» des catholiques et à la «fête de la jeunesse laïque», ouvrent à l'avenir le droit à un jour de petit chômage. L'auteur pense notamment à la «bar mitsvah» et à la «bat mitsvah» dans le judaïsme et au «...» dans

toepassing op de werkgevers en de werknemers die gebonden zijn door een individuele arbeidsovereenkomst, door een arbeidsreglement of door een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten op het niveau van de onderneming of van de sector, die een gelijkwaardige of betere regeling inhoudt.

Ingevolge artikel 2.III. van het koninklijk besluit geeft de «priesterwijding» of «intrede in het klooster» van een kind van de werknemer of van zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner of van een (schoon)broer of (schoon)zus recht op één dag klein verlet op de dag van de plechtigheid.

Ingevolge de artikelen 2.III.V. en 2.IX. geeft de «plechtige communie» of «het feest van de vrijzinnige jeugd of lentefeest» van een kind van de werknemer of van zijn echtgenoot of wettelijk samenwonende partner recht op één dag klein verlet op de dag van de plechtigheid of de daaraan voorafgaande of daaropvolgende activiteitsdag als de plechtigheid op een zondag, feestdag of gewone inactiviteitsdag valt.

Vandaag zijn deze «klein verlet»-dagen hoofdzakelijk afgestemd op het rooms-katholicisme. Enkel het «lentefeest» of «feest van de vrijzinnige jeugd» werd door het koninklijk besluit van 9 januari 2000 gelijkgesteld met de katholieke plechtige communie.

Nochtans kunnen we er niet omheen dat in België naast het rooms-katholicisme en de vrijzinnigheid, nog vijf andere godsdiensten werden erkend: namelijk de islam, het judaïsme, het anglicanisme, het protestantisme, en het orthodoxisme en dat dus een grote groep werknemers in België één van deze godsdiensten of levensbeschouwingen beleven.

De indiener is ervan overtuigd dat niet enkel de erkenning, maar ook de integratie van de verschillende geloofsopvattingen belangrijk is om tot een verdraagzame en multiculturele maatschappij te komen.

Maar ook juridisch lijkt de huidige regeling moeilijk houdbaar. Zo roept zij vragen op over een eventuele strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel en non-discriminatiebeginsel conform artikel 10 en 11 van de Grondwet. Ook waarborgt artikel 19 van de Grondwet de vrijheid van eredienst, de vrije openbare uitoefening ervan, alsmede de vrijheid om op elk gebied zijn mening te uiten. Verder worden de religieuze minderheden in internationale context ook beschermd door onder andere het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Daarom stelt de indiener voor dat ook de overgangsrites van de vijf andere erkende godsdiensten, die vergelijkbaar zijn met «katholieke plechtige communie» en «het lentefeest of het feest van de vrijzinnige jeugd» in de toekomst het recht op één dag klein verlet zullen openen. Zo denkt de indiener aan de «bar mitsvah» en de «bat mitsvah» bij het judaïsme

l'islam. Le rituel correspondant à l'« ordination » ou à l'« entrée au couvent » chez les catholiques doit aussi ouvrir le droit à un jour de petit chômage pour les autres religions.

En effet, ces événements constituent aussi une journée essentielle de la vie familiale des adeptes des autres courants philosophiques et religions.

Enfin, l'auteur estime qu'il est essentiel que les représentants des diverses religions soient associés à la fixation des jours en question.

*
* *

en aan «...» bij de islam. Ook het ritueel dat overeenstemt met de «katholieke priesterwijding of kloosterintrede» dient voor de andere godsdiensten het recht te openen op één dag klein verlet.

Ook voor aanhangers van de andere geloofsovertuigingen en godsdienst vormen deze gebeurtenissen immers een essentiële dag in hun familiaal leven.

Tot slot is het volgens de indiener van het grootste belang dat de verschillende godsdiensten bij het bepalen van deze dagen worden betrokken.

Fatma PEHLIVAN.

*
* *

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Le Sénat,

A. considérant qu'actuellement, seules la « communion solennelle », rite catholique, et la « fête de la jeunesse laïque » ouvrent le droit à un jour de petit chômage;

B. considérant qu'actuellement, seules l'« ordination » et l'« entrée au couvent », toutes deux institutions catholiques, ouvrent le droit à un jour de petit chômage;

C. considérant qu'en Belgique, outre le catholicisme romain et la laïcité, cinq autres religions sont reconnues, à savoir l'islam, l'orthodoxie, le protestantisme, l'anglicanisme et le judaïsme;

demande au gouvernement :

1. d'inviter les représentants des religions reconnues en vue de fixer en concertation, éventuellement avec les interlocuteurs sociaux, pour chaque religion, les rites qui correspondent à la « communion solennelle » ou à la « fête de la jeunesse laïque » et à l'« ordination » ou à l'« entrée au couvent »;

2. d'adapter l'arrêté royal du 28 août 1963 de manière à ce que les rites en question des autres religions reconnues ouvrent aussi le droit à un jour de petit chômage aux mêmes conditions que celles du régime en vigueur.

23 novembre 2006.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. overwegende dat momenteel enkel de « plechtige communie », een katholieke ritus, en « het lentefeest of feest van de vrijzinnige jeugd » het recht op één dag klein verlet openen;

B. overwegende dat momenteel enkel de « priesterwijding » en de « kloosterintrede », beiden katholieke instellingen, het recht op één dag klein verlet openen;

C. overwegende dat er in België naast het rooms-katholicisme en de vrijzinnigheid, nog 5 andere godsdiensten worden erkend, namelijk de islam, het orthodoxisme, het protestantisme, het anglicanisme en het judaïsme;

Vraagt de regering :

1. de vertegenwoordigers van de erkende godsdiensten uit te nodigen om in overleg, eventueel samen met de sociale partners, voor elke godsdienst de rituelen te bepalen die overeenstemmen met de « plechtige communie » of « het lentefeest of feest van de vrijzinnige jeugd » en « de priesterwijding » of « de kloosterintrede »;

2. het koninklijk besluit van 28 augustus 1963 aan te passen, zodat ook die bepaalde rituelen uit de andere erkende godsdiensten het recht op één dag klein verlet openen onder dezelfde voorwaarden die in de huidige regeling van toepassing zijn.

23 november 2006.

Fatma PEHLIVAN.